

Over
**Een veilige
woonplek**

Column,
interview
& meer!

Vereniging
Een Handreiking

Colofon

Contactblad voor de leden van de vereniging
Een Handreiking. Verschijnt viermaal per jaar.

Redactie

Mevr. A. Frens
Mevr. A. Kramer-Nijssse
Mevr. H.J. van Leeuwen
Dhr. W. Visser

Redactieadres

2e Barendrechtseweg 191
2991 GK Barendrecht
Tel. 0180 - 55 62 53
E-mail: redactie@eenhandreiking.nl

Vormgeving en layout

NO3 Omnicreatives
www.nummerdrie.nl

Doel

Het geven van een handreiking aan familieleden en andere betrokkenen van psychisch zieken.

De vereniging wil

- Onderlinge contacten bevorderen;
- Advies en voorlichting geven;
- Belangen behartigen.

Grondslag

De grondslag van de vereniging is de Bijbel, waarbij de Drie Formulieren van Enigheid onderschreven worden.

Bestuur

Voorzitter: Dhr. W. Visser, Uddel, Tel. 0577 - 41 37 11
Secretaris: Mevr. M. Linge, Renswoude
Penningmeester: Dhr. H. Oudshoorn, Veenendaal
Dhr. A. van Zijverden, Harkema
Mevr. A. van Rijn, Katwijk
Dhr. J. Haalboom, Rheden
Mevr. C. Nijssse-Boogaard, Barendrecht
Mevr. A.M. Visser, Ede
Mevr. H. Verboom, Vriezenveen

Secretariaat/administratie

Oude Holleweg 32-A
3927 CL Renswoude
E-mail: info@eenhandreiking.nl

Adreswijzigingen, opzegging van lidmaatschap e.d. dienen voor 1 oktober schriftelijk doorgegeven te worden bij het secretariaat.

Contactpersonen 'Luisterend oor'

- Corrie Boogaard
06-22527481 | maandag & donderdagmorgen
- Anneke van Toor
06-17697907 | dinsdag & vrijdag
- Wim Visser
06-51744946 | overige dagen

Comité van aanbeveling

Dr. R. Bisschop, Veenendaal
Dhr. H. van Groningen, Kapelle
Mevr. drs. T.A. Gunter, Sint Annaland
Dr. P.C. Hoek, Putten
Ds. J.M.J. Kieviet, Barendrecht
Ds. G.H. Molenaar, Genemuiden
Ds. J. Roos, Barneveld
Dr. R. Seldenrijk, Zeist
Ds. J.J. Tanis, Tholen
Dr. J. van der Wal, Dordrecht
Drs. P.A. Zevenbergen, Alblasserdam

Giften, bijdragen, legaten, e.d.

Rekeningnummer:

NL52 RABO 0331 5295 99

Rabobank Ede-Veenendaal

Contributie: € 20,00 per jaar

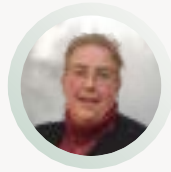
Testamenteire beschikkingen ten behoeve van vereniging Een Handreiking kunnen als volgt worden overgemaakt:

'Ik legateer vrij van rechten en kosten een bedrag van € aan vereniging Een Handreiking, gevestigd te Gouda.

De vereniging Een Handreiking staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder nummer 40465914.

De inhoud

5	Van de redactie
6	Meditatie - In de Schuilplaats des Allerhoogsten
8	Interview - Omringd door zorg
12	Column - Zelfstandig wonen met psychische problemen
14	Psycho-educatie - Wonen met begeleiding
17	Pastoraal - Ontheemd
18	Actueel - Als liefde en angst verstrengeld raken
21	Verdieping - Welke soorten woonvormen zijn er?
23	Gedicht
25	Van de voorzitter

“Thuis blijft toch altijd
een tijdelijke plek.”

Van de redactie

Heimwee. Dat is het gevoel bij het maken van dit blad. Heimwee, omdat ik bijna vijfentwintig jaar mee mocht lopen in de wereld van beschermd wonen, omdat ik dagelijks de bewoners dagbesteding mocht bieden. Wat is dit een mooie, leerzame periode geweest. De zorgen, moeiten, vragen, maar ook de liefde, het luisterend oor, het zoeken naar mogelijkheden en ontwikkeling. Wat mooi om terug te horen hoe deze liefde ook door bewoners ervaren wordt. Hoe belangrijk het is dat normen en waarden juist ook in beschermd wonen hetzelfde zijn, waardoor er veiligheid en herkenning is. Een voorrecht dat deze vorm van wonen voor kwetsbare mensen er mag zijn. Heel veel informatie staat er in het blad voor jongeren en hun familie, we hopen dat lezers er veel aan hebben en als u iemand weet die het blad niet leest, geef het dan gerust door!

Veel veranderingen zijn er in het bestuur, dit ziet u ook terug in de colofon, maar gelukkig mag al het werk doorgaan. Deze keer geen boekrecensie, maar

uitgebreide informatie over diverse vormen van beschermd wonen. Omdat er geen regioavonden in de zomerperiode zijn is er een wat langer artikel onder actueel geplaatst. Verder een bemoedigend gedicht, wat ook gezongen kan worden.

Hoe mooi het ook is dat we hier op aarde een plekje hebben waar we ons "thuis" voelen, het blijft toch altijd een tijdelijke plek, want we hebben hier geen blijvende stad. Het allerbelangrijkste is dat we, zoals in de meditatie verder uitgelegd wordt over Psalm 91:1 'Die in de schuilplaats des Allerhoogsten is gezeten, die zal vernachten in de schaduw des Almachtigen.'

Dat wensen we alle lezers van harte toe.

Adrie Kramer
Redactielid

Meditatie

In de Schuilplaats des Allerhoogsten

*'Die in de schuilplaats des Allerhoogsten is gezeten,
die zal vernachten in de schaduw des Almachtigen.*

Psalm 91:1

Tussenkopje

De Schrift spreekt over een Schuilplaats. Dat woord alleen al roept beelden op van dreigend gevaar, kwetsbaarheid en nood. Er is immers alleen een schuilplaats nodig waar dreiging is. Voor de val was er geen sprake van schuilen. Adam kende geen angst, geen vijand, geen kou of hitte die dodelijk was. Maar sinds de mens losgescheurd is van God, leeft hij in een woestijn. Een wereld vol gevaren, zichtbaar en onzichtbaar. En toch – hoe aangrijpend – beseft de mens van nature zijn nood en dood niet.

De profeet Ezechiël (hoofdstuk 16) tekent het leven van de mens als een pasgeborene, geworpen op het vlakke des velds. Onverzorgd, onbeschermd, hulpeloos. Maar het schrijnende is: die nood wordt niet gevoeld. Men leeft gerust zonder God in de wereld. Geen besef van het grote gevaar waar hij of zij in verkeert, waar geen verlangen naar een schuilplaats gevonden wordt. Dat is de diepste ellende: dakloos zijn en het niet weten.

En toch spreekt Psalm 91 over "die". Die in de schuilplaats des Allerhoogsten is gezeten. Dat zijn geen mensen die daar vanzelf terechtkomen. Dat is geen natuurlijke woning. Daar moet een wonder aan voorafgaan. Het wonder van de wedergeboorte. Het ogenblik dat het geloof geplant wordt op de bodem van het hart. Het moment dat een zondaar van Adam afgesneden wordt en ingelijfd in Christus.

Wat is het een aangrijpende werkelijkheid dat we geestelijk zo lang zelfstandig menen te kunnen wonen, terwijl ons huis op instorten staat. Zelfgebouwde schuilplaatsen genoeg: onze ondervindingen, onze tranen, onze gebeden, onze veranderingen. Maar ontdekkende genade breekt die schuilplaatsen af. Dan stort alles in als een kaartenhuis. Dan blijft er niets over dan een arme, dakloze zondaar voor God. Waar men niet anders heeft dan een hemelhoge schuld die hij nooit meer kan voldoen. Waar men buigt voor God in het stof.

En dan klinkt in het Evangelie van een gegeven Schuilplaats. Niet door mensen gebouwd, maar door God Zelf uitgedacht, in de stilte van de eeuwigheid, waar het geklonken heeft; hoe zal Ik ze onder de kinderen zetten en geven het gewenste land? En Christus heeft willen

“Dan blijft er niets anders over dan een arme, dakloze zondaar voor God”

aanvaarden om te komen naar deze wereld. Geen woning was voor Hem beschikbaar, zijn verblijfplaats was een beestenstal. En tijdens Zijn omwandeling hebben de woorden geklonken die onze harten zouden moeten verbreken: En Jezus zeide tot hem: De vossen hebben holen, en de vogelen des hemels nesten; maar de Zoon des mensen heeft niet waar Hij het hoofd nederlegge (Matth. 8:20). Het tekent ons in enige mate wat het de Zoon des mensen gekost heeft om voor ons een schuilplaats te verdienen en ze daarin door Zijn Geest te leiden.

De tekst spreekt over “vernachten in de schaduw des Almachtigen”. Nacht is in de Schrift vaak het beeld van moeite, twijfel, strijd. Nachten waarin het geloof nauwelijks beoefend wordt. Nachten waarin men roept: “Heere, ik kom om.” Dan kan alles duister zijn. Dan lijkt God ver weg. Dan dringt de schuld weer door. Dan fluistert de boze: gij hebt geen heil bij God. Maar als het op Gods tijd weer eens anders mag worden en de vlam van het geloof weer eens aangeblazen mag worden. Dan mag de ziel iets gaan verstaan van het rusten onder Zijn schaduw. Zoals de bruid ervan zingt in het Bijbelboek Hooglied 2:3m: “Ik heb grote lust in Zijn schaduw en zit eronder.” Dat zitten is geen werken meer, geen vluchten meer, maar verblijven. Wonen bij

Hem. In Zijn nabijheid mogen verkeren. En Zijn vruchten te mogen smaken die het gehemelte zoet zijn. Er ligt ook een ernstige vraag in deze tekstwoorden verborgen: Waar woont u? Leeft u nog zelfstandig buiten Christus, vertrouwend op uzelf, op uw godsdienst, op uw kennis? Of bent u al eens als een dakloze te sterk geworden en geleid door de Geest van Christus naar die ene Schuilplaats? Want buiten Hem is geen wonen mogelijk. Dan blijft men een zwerver, ook al lijkt het leven nog zo netjes ingericht. Maar wie in Hem mag wonen, die door het geloof in Hem is ingelijfd, die mag, naar de mate de Heere het schenkt, gaan verstaan dat de Christus niet alleen de Schuilplaats is maar ook de onveranderlijke Schuilplaats: want Jezus Christus is gisteren en heden Dezelfde en in der eeuwigheid (Hebr. 13:8). Want deze Schuilplaats wankelt niet. En wie daar wonen mag, al is het met veel strijd en nachten van aanvechting, die zullen eenmaal zeker wonen, daar waar geen nacht meer zal zijn. Onder de schaduw van de Almachtige – tot in eeuwigheid.

Ds. G.M. van Putten
Predikant Gereformeerde Gemeente
in Nederland

INTERVIEW

Omringd door zorg

Twee mensen die in een beschermde woonvorm wonen, geven wij via deze rubriek graag een stem. Leest u mee?

Mevrouw Janssen, zeventig jaar, woont al acht en twintig jaar begeleid. Ze komt uit een gezin van vijf personen. Het gezin is vaak verhuisd en dit heeft ze als moeilijk ervaren. Ze heeft de opleiding voor verpleegkundige gedaan. Twee maanden na het behalen van haar diploma werd ze ernstig depressief. Ze is toen opgenomen in een psychiatrisch ziekenhuis. Haar vader vond dit erg lastig te accepteren en was niet voor opname. Mevrouw Janssen: 'Maar wat wist men in die tijd van psychiatrie af? Iedereen was tegen opname.'

Een eigen plek met begeleiding

Na jaren opgenomen geweest te zijn, met gesprekken bij eenzelfde psycholoog en psychiater, was ze uitbehandeld. Een zware slag voor mevrouw Janssen. Uiteindelijk is ze begeleid zelfstandig gaan wonen. We laten haar hierover aan het woord:

'Ik zeg altijd, ik heb dit niet gezocht, maar het is een zegen dat er altijd mensen om mij heen staan. Na een paar jaar op de groep gewoond te hebben met vijf bewoners, kwam ik in een zorgappartement. Hier heb ik alle ruimte voor mezelf: eigen douche en toilet, huiskamer en keukenblok, en een vrij grote slaapkamer. De RST komt me douchen en van hen krijg ik ook hulp voor het huishoudelijke werk. De begeleiding staat om mij heen. Met de één heb ik meer een band dan met de ander. Maar over het algemeen is de band met iedereen goed. Om 7.30 uur wordt de slaapdienst afgelost door de dagdienst.' Om 8.15 uur heeft zij altijd een contactmomentje, meestal met een kopje koffie. 's Middags om 16.15 uur heeft ze weer een contactmoment. Ze geeft aan: 'Dan is alles te bespreken. Daar kijk ik altijd naar uit!'

Jezelf mogen zijn

Op de vraag wat voor haar de positieve kanten van begeleid wonen zijn, klinkt volmondig: 'Ik mag hier mezelf zijn. Niets is gek. Als ik weggeweest ben en terugkom, denk ik: Heerlijk thuis! En dan ben ik ontspannen.' De negatieve kanten aan het begeleid wonen, vindt mevrouw Janssen het stigma, dat er altijd is. 'Al hebben we hier in de wijk niets te klagen. Het is belangrijk jezelf

te zijn. Soms heb je het gevoel buiten de maatschappij te staan. Men denkt vaak dat we anders zijn. Men ziet niets aan ons, en dat is moeilijk om uit te leggen.'

Contact en bezigheden

Mevrouw Janssen heeft contact met medebewoners. Er is een gezamenlijke koffieruimte. 's Zaterdags eet ze op één van de groepen patat. 'Niet zo gezond, maar wel lekker. Verder is het goed om een praatje bij deze of gene te maken. We luchten ons hart soms bij elkaar, en het is heel fijn dat dit kan.' Breien is een grote hobby van haar. Het liefst breit ze voor baby's en peuters. Ze is vaste klant bij een handwerkzaak en met de regiotaxi kan ze daar komen. Ook een grote weldaad, vindt zij.

“De keuze is niet altijd gemakkelijk, maar wel waardevol.”

Niet alleen

Een gedeelte van de avond leest ze wat of luistert ze naar preken van verschillende predikanten. Ook gaat ze wel op bezoek of krijgt ze bezoek. Maar alleen zijn, vindt ze ook prima, om zo bezig te zijn met geloofszaken. Zij leest dan graag. 'Het is nodig om met geestelijke dingen bezig te zijn. Want de tijd is voorts kort.'

Op deze woonplek mag mevrouw Janssen ervaren dat de Heere van haar afweet. 'Gelukkig wel. Er staat niet voor niets: Tot wien zouden we anders heengaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens!'

Advies voor anderen

Aan mensen die staan voor de keuze om begeleid te gaan wonen wil zij meegeven: 'De keuze is niet altijd gemakkelijk, maar wel waardevol. Er staan altijd mensen om je heen. Je krijgt adviezen. Er is altijd een luisterend oor. Je bent hier niet alleen. Al kun je ook weleens eenzaam zijn tussen de velen. Maar dit kan overal. Zoek een woonvorm die bij je past voor wat betreft kleding en geloofsbeleving.'

Oproep aan de omgeving

Tegen de omgeving van mensen die begeleid wonen zegt ze: 'Behandel ons als 'gewone' mensen. Zoek ons van tijd tot tijd eens op. Nodig ons eens uit, bijvoorbeeld op de koffie. Laat merken dat je ons ziet. Wij willen er ook bij horen.'

Liefde in de wijk

Zij noemt met dankbaarheid voorbeelden van mensen die dit voor haar doen. Op zondag mag ze in een gastgezin met de warme maaltijd mee eten. Een buurvrouw doet de boodschappen voor haar. Een andere buurvrouw helpt douchen en kookt op woensdag het warme eten voor haar. Mevrouw Janssen: 'Waar vind je dat nog in deze tijd?'

Maar mevrouw Janssen kijkt ook in de spiegel: 'De liefde kan niet van één kant komen. Als bewoners hebben we ook een taak. Wees vriendelijk naar de mensen van onze wijk.' Groet elkaar. Zwaai naar elkaar. Maak een praatje met hen. Je krijgt zo een band met de mensen om je heen. De kinderen in de buurt noemen me tante Riet. Ze weten het precies, van tante Riet krijgen we altijd een snoepje.'

Heel graag wil zij aan de vereniging van 'een Handreiking' kwijt: 'Ik vind het fijn dat u belangstelling heeft voor ons, die begeleid wonen. Dat er ook aandacht is voor de moeiten en zorgen onder ons. Dank!'

TIPS VAN MEVROUW DE BRUIN

Mevrouw De Bruin heeft tips voor mensen die voor de keuze staan om begeleid te gaan wonen en voor hun omgeving:

- Luister goed naar de begeleiding.
- Geef je grenzen aan.
- Kom voor jezelf op.
- Wees vriendelijk.
- Geen aanstoot geven en geen aanstoot nemen.
- Ga met God.
- Als je nog jong mag zijn, wordt er aan heel veel doelen gewerkt, om als het mogelijk is toe te werken naar zelfstandig wonen.
- Sta als ouders/familie achter uw kind, houdt contact en ondersteun.

Mevrouw De Bruin woont al meer dan dertig jaar beschermd. Ze komt uit een fijn gezin. Uit alles blijkt haar liefde voor haar ouders. Ze is in het buitenland opgegroeid. Mevrouw De Bruin: 'Op een bepaald moment in mijn leven is het in mijn hoofd geslagen en ben ik psychisch beperkt geworden. Met een zwak hoofd kom je niet ver.'

Veilige begeleiding

Met haar vader heeft ze de keuze gemaakt voor een begeleide beschermde woonvorm, voor het geval haar ouders zouden komen te overlijden.

Ze hebben samen huisvesting aangevraagd in een beschermde woonvorm in Nederland.

Daar mag ze het als heel fijn en goed ervaren. Mevrouw De Bruin woont in een aanleunappartement. Daar heeft ze een zitkamer met keukenblok, een slaapkamer en een badkamer met douche, wastafel en toilet.

Dankbaar voor haar woonplek

Al jarenlang heeft ze dezelfde persoonlijk begeleider, iemand met al ruim 30 jaar ervaring. Mevrouw De Bruin: 'Ik mag het als heel ondersteunend ervaren, zij begeleidt mij erg goed, ze zoekt het goede voor mij en is professioneel, ik voel me beschermd. Ik zie geen negatieve kanten aan begeleid wonen. Ik mag het zien als een goed plekje, van God gegeven.' Op dit plekje kan ze lezen en schrijven, dat doet mevrouw De Bruin graag. Ook mag ze hier ervaren dat de Heere van haar afweet. 'Zijn trouw is elke morgen nieuw.'

“Ik zie geen negatieve kanten aan begeleid wonen.”

Dankbaar en verbonden

Verder wil mevrouw De Bruin nog kwijt: 'Ik vond het heel fijn om mee te werken aan dit interview, omdat het blad een christelijke achtergrond heeft. Dit geeft herkenning, omdat we dezelfde normen en waarden hebben. Zorg vanuit liefde tot God en de naaste.'

En tot slot: 'Ik ben zo blij dat ik in een christelijke instelling mag wonen. In deze tijd ervaar ik dit als een wonder van God. Een goed plekje voor onszelf van God ontvangen!'

Henriët van Leeuwen
Redactielid

Column

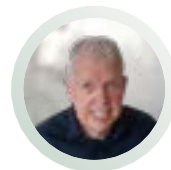
Zelfstandig wonen met psychische problemen

Als ik uit huis ga omdat ik de leeftijd daar voor heb, sta ik als adolescent voor een spannende keuze; ik durf niet goed te kiezen. Kan ik dit wel? Durf ik dit wel? Wordt dit geen grote mislukking? Ik twijfel aan mijn levensdoel. Wat is nuttig om voor te leven? En waar ben ik op gefocust?

Steunstructuren vallen soms weg. Je komt in veel nieuwe situaties terecht waar je mee moet leren omgaan. Nieuwe vaardigheden moeten tot ontwikkeling komen. Heel veel patronen - die losgelaten moeten worden - of juist versterkt moeten worden, komen op de jongere af.

Je kunt je veiliger voelen bij het verlaten van je thuisbasis als dit geen abrupte stap is, maar een langzaam toegroeien naar het op eigen benen komen te staan. Een open en steunende houding van de gezinsleden draagt bij aan dit proces. Het overgaan van inwonend naar uitwonend kost veel energie en stress. In een gezond emotioneel gezinsklimaat moet dit een opvoedingsdoel zijn. Men moet er langzaam naar toe groeien door er af en toe een gesprekje over te hebben en vaardigheden te ontwikkelen om zelfstandig te kunnen functioneren. Als het gaat om jongeren of ouderen met psychiatrische problemen kan qua diagnostiek en behandeling een traject voor aanmelding bij een Beschermd Woonvorm (BW) of gezinshuis plaats hebben. Een behandeling begint meestal met individuele therapie en soms blijkt therapie gecombineerd met leren koken, sociale vaardigheden, schematherapie, medicatie, leren omgaan met grenzen,

verwerken van een trauma, verwerking van een tekortschietend en verwaarlozend oudersysteem. Bij plaatsing in een BW worden doelen afgesproken. Als eerste wordt gewerkt vanuit de optiek van een "behandeling". Blijkt dit niet haalbaar dan komt de focus op 'begeleiding' te liggen. Veel cliënten worstelen met angstige en depressieve gevoelens die samen kunnen gaan met geestelijke vragen. Tijdens de intake zijn ze een vast item. Bij een christentherapeut kan men zich meer begrepen en veiliger voelen. Als een cliënt gaat wonen in een beschermd woonvorm moet men met nieuwe regels leren omgaan, Het opbouwen van een goede hechting is cruciaal; het is een kunst dit met elkaar te ontdekken. Zoals bij een zogenaamd disharmonisch profiel, waarbij de verschillende ontwikkelingsprofielen niet in een gelijk tempo zijn ontwikkeld. Je kan bijvoorbeeld verbaal sterk zijn, maar op sociaal-emotioneel vlak minder dan gemiddeld presteren. Dit werkt vaak negatief door in de ontwikkeling. Positief reageren op de positieve aspecten van de bewoner is van groot belang en kan helpen om een veilige woonomgeving te creëren.

Ton Vogelaar
Redactielid

“Men moet er langzaam naartoe groeien.”

Psycho-educatie
Wonen met begeleiding

Plonie Weststrate

Je thuis is de plek waar je woont, dit is een stelling. Je kan deze zin ook in een vraag zetten: Is de plek waar je woont je thuis? Het laatste is een belangrijke vraag wanneer er nagedacht wordt over wonen met begeleiding binnen de GGZ.

De stap naar begeleid wonen

Het is vaak een moeilijke beslissing om de stap te nemen om te gaan wonen met begeleiding. Er is verschil of het vanuit de thuissituatie is of vanuit een langdurige opname in een GGZ-instelling. In het laatste geval kan het een stap vooruit betekenen, al blijft het ook dan een moeilijke beslissing om niet naar huis maar naar een Beschermd woonvorm te gaan.

Als manager van Beschermd Woonvorm (BW) Toevlucht heb ik veel kennismakingsgesprekken gedaan. Verdriet, onzekerheid, soms ook weerstand, boosheid en machteloosheid kwamen in veel gesprekken naar voren. Na verloop van tijd, wanneer de bewoner zich thuis voelde in Toevlucht veranderde dat en dan hoorde ik hoe belangrijk een woonplek was waar je ook 'thuis' was. Er zijn bewoners die 25 – 30 jaar wonen in een BW, ze zijn er thuis!

Al blijft het wonen in een Beschermd Woonvorm soms ook een opgave. Dan denk ik aan de echtparen waar de man of de vrouw in een BW woont, aan kinderen met een vader of moeder in een BW. De gevolgen en de invloed van de psychische kwetsbaarheid worden zo vaak onderschat voor zowel de persoon zelf als de naastbetrokkenen.

Financiering van begeleid wonen

Binnen de GGZ is er Wmo (Wet maatschappelijke Ondersteuning) en Wlz (Wet langdurige Zorg) financiering voor het wonen met begeleiding. Het is belangrijk om duidelijk te weten wat het financieel betekent om te gaan wonen met begeleiding. Bijvoorbeeld: zijn er naast de inkomensafhankelijke eigen bijdrage nog andere kosten. Zeker bij jonge mensen is het goed om dit ook toekomst gericht in kaart te brengen.

Wmo versus Wlz uitgelegd

De Wmo gaat uit van de gemeente, er is verschil in aanpak tussen de gemeenten al zijn de grote lijnen wel

hetzelfde. Het streven is maatwerk leveren en daar gaan de gemeenten verschillend mee om. De Wmo is gericht op ondersteuning bij de participatie in de maatschappij.

Het gaat om ontwikkeling naar meer zelfstandigheid en het zijn vaak kortdurende indicaties van een half jaar tot twee jaar. Er wordt gewerkt met een ontwikkelings- of ondersteuningsplan dat ieder halfjaar/jaar geëvalueerd wordt. Er kan dan weer een indicatie voor bijvoorbeeld twee jaar afgegeven worden.

De Wlz is landelijk en de indicaties worden aangevraagd via het CIZ, die doen de beoordeling welke zorg/ondersteuning iemand nodig heeft. Het gaat om blijvende zorg, de indicatie wordt dan ook voor lange tijd soms en levenslang afgegeven.

Keuze en varianten in beschermd wonen

De Beschermd Woonvorm is de bekendste vorm van Wonen met Begeleiding binnen de GGZ, inmiddels kent deze vorm verschillende varianten. Beschermd Wonen wordt zowel door de Wmo als de Wlz geboden. Het financiële plaatje is wel verschillend, belangrijk om dit helder te hebben.

Voor de keuze van welke vorm van wonen met begeleiding men in aanmerking komt, is men afhankelijk van de indicatie die afgegeven wordt want die is leidend wat er geboden kan worden. Bij de gemeente (Wmo) waar men gericht is op maatwerk kan er creatief mee gedacht worden. De woonlocatie moet meestal wel in de gemeente/regio zijn, is die daarbuiten dan vraagt dit een extra inspanning om het financieel te regelen.

Wlz-voorwaarden en zorgprofielen

Voor de Wlz zijn er duidelijke voorwaarden, zie daarvoor de Wlz- check op de CIZ-site. De zorgprofielen (ZZP) voor wonen met begeleiding, zijn van 1 tot en met 5, per ZZP wordt aangegeven welke zorgbehoefte er nodig is en welke begeleidingsvorm daarbij passend is. De Wlz is landelijk en kan men gebruik maken van woonlocaties door het hele land. Dit kan een voordeel zijn wanneer het goed is om afstand te nemen van een thuissituatie. Het is ook een voordeel als men een specifieke woonlocatie zoekt op het gebied van identiteit of stoornis bijv. specifiek voor mensen met ASS.

Om een duidelijk beeld te geven zet ik de verschillende mogelijkheden in een schema.

Wonen met begeleiding

1. Beschermd Wonen in 24 uren voorziening:

- In het algemeen rond de 24 bewoners op een locatie verdeeld in verschillende groepen met een eigen kamer met douche en toilet.
- Per groep is er een huiskamer waar de gezamenlijke maaltijden gebruikt worden en waar men gebruik van kan maken wanneer men dat wil voor ontmoeten van elkaar, een spelletje, koffiedrinken etc.
- Samen verantwoordelijk voor de maaltijden, de boodschappen en het schoonhouden van de gezamenlijke ruimtes.
- Eigen kamer schoonhouden en zelf kleding wassen.
- Afhankelijk van de indicatie aanwezigheid van begeleiding in de nabijheid of bereikbaar en slaapdienst.

Voordelen: er is altijd begeleiding bereikbaar, gezamenlijke maaltijden, gedeelde taken voor het koken en huishoudelijke zaken, contacten met anderen. Ook georganiseerde activiteiten locatie breed zoals: dagbesteding, inloop, bewegen/sport, etc.

Nadelen: groepsgenoten die je niet zelf kiest, minder privacy, verschillende begeleiding, regels m.b.t. inrichten van kamer.

2. Geclusterd Wonen:

- Een aantal appartementen (6 tot 12) bij elkaar soms met een gezamenlijke ruimte voor ontmoeten en gezamenlijke activiteiten.
- Zelf huren van het appartement, inrichten naar eigen smaak.
- Zelf koken, boodschappen doen, schoonhouden van het appartement, verantwoordelijk voor structuur van de dag, ontvangst bezoek etc.
- Begeleiding overdag bereikbaar/op afspraak buiten kantooruren telefonisch bereikbaar.

Voordelen: meer persoonlijke vrijheid, financieel kan het aantrekkelijker zijn, zeker voor jongeren. Goede stap om te groeien naar zelfstandig wonen, bereikbaarheid van begeleiding 24 uur per dag.

Nadelen: meer zelfstandigheid/verantwoordelijkheid kan risico geven in periodes dat het minder gaat, eenzaamheid door het alleen zijn in het appartement.

3. Dependance:

- Met drie of vier personen in een huis wonen met ieder een eigen slaapkamer maar gedeelde huiskamer, keuken, douche en toilet.
- Vaak eigendom van zorginstelling, onderhoud etc. wordt geregeld.
- Samen met hulp van begeleiding zorgen voor de maaltijden, boodschappen en de huishoudelijke taken.
- Begeleiding gedeelten van de dag aanwezig verder telefonisch bereikbaar.

Voordelen: in een kleine groep samenwonen, samen eten etc. het groepsgebeuren neemt een grote plaats in.

Nadelen: minder privacy.

4. Begeleid wonen Thuis:

- Begeleiding komt aan huis, je huurt zelf een woning/appartement.
- Volledig verantwoordelijk voor de woonomgeving wat betreft onderhoud, inrichting en schoonhouden. Ook voor boodschappen, maaltijden etc.
- Begeleiding op afspraak, verder telefonische bereikbaarheid.

Voordelen: grote mate van zelfstandigheid, blijf in de eigen omgeving.

Nadelen: eenzaamheid, risico's in mindere periodes wat betreft de zelfzorg en verantwoordelijkheid.

Bereid je goed voor en informeer bij verschillende zorginstellingen wat er geboden wordt. Kijk of dit overeenkomt met de indicatie. Geef duidelijk aan wat de wensen zijn en denk ook aan de toekomst. Ga kijken en neem niet te snel een beslissing want: het is belangrijk dat je je thuis voelt op de plek waar je woont.

“Is de plek waar je woont je thuis?”

Pastoraal

Ontheemd

‘Hij leidde hen op een rechte weg om te gaan tot een stad ter woning’

Psalm 107:7

Waar we wonen en hoe we wonen is voor ons allemaal een belangrijk aspect van ons leven. Het ‘wonen’ behoort tot onze eerste levensbehoeften. In ons land zijn er velen die geen vaste woon- en verblijfplaats hebben. Wereldwijd kennen we de problematiek van de vluchtelingen. Zij die door allerlei omstandigheden ontheemd zijn. Zelfs de Heere Jezus typeert Zijn eigen woonomstandigheden als: “De vossen hebben holen en de vogelen des hemels hebben nesten, maar de Zoon des mensen heeft niet waar Hij het hoofd nederlegge” (Lukas 9: 58).

Nu is ‘wonen’ méér dan alleen een plek te hebben om te leven. Dat is in het dagelijks leven al zo, in de Bijbel geldt dat niet minder. Als we van vluchtelingen zeggen dat ze van huis en haard verdreven zijn, klinkt datzelfde door. Bij ‘wonen’ gaat het om beschutting en veiligheid. Om een thuis te hebben. Adam en zijn vrouw kregen een plaats in de hof van Eden om daar te wonen. Daar mochten ze verblijven om de Heere en elkaar te dienen. Als het verkeerd gaat, worden ze vandaar verdreven, weg uit hun paradijselijke woning.

Juist wanneer we in zorgelijke en kwetsbare omstandigheden verkeren, is het van het grootste belang dat we een goede woonplek hebben. Waar we ons veilig weten en behaaglijk voelen. Bij de mensen over wie het in Psalm 107 gaat, ontbrak dat. Door allerlei omstandigheden doolden ze rond op plaatsen waar ze geen veilige woning hadden. We lezen dat ze dwaalden in de woestijn. Hun weg ging door de wildernis. Een stad om te wonen, vonden ze niet. Als gevolg daarvan waren ze in behoeftige omstandigheden terechtgekomen. Ze waren hongerig

en dorstig. Niemand zorgde voor hen. Hun ziel was in hen bezwaken.

In hun benauwdheid riepen ze de Heere aan en dat was niet tevergeefs. Hij redde hen uit hun benauwdheden. Hij leidde hen op een heilzame en goede weg. Hij geleidde hen naar een plek waar ze wel wonen konden. Hij bracht hen in een veilige en ommuurde stad waar het goed wonen was! Zo wil de Heere nog doen! Op het gebed doet Hij grote wonderen. Hoe eindigt deze Psalm? “Wie is wijs? Die neme deze dingen waar, en dat wij verstandig letten op de goedertierenheden des Heeren!”

Ds. J.M.J. Kieviet
Emeritus predikant Christelijk
Gereformeerde Kerk

Actueel

Als liefde en angst verstrengeld raken

In Psycho-nieuws las ik een artikel wat mij echt tot nadenken stemde, omdat ik de conclusies uit dit verhaal ook binnen onze vereniging hoor.

Wim Visser | Voorzitter

Liefde, angst en psychische overleving

Nathalie: 'Laatst gebeurde er iets in mijn praktijk dat me blijft bezighouden. Een ouder die tijdens het leven voor mijn cliënt een bron was van angst, verwarring, schaamte en onveiligheid, werd na het overlijden ineens vooral met zachtheid herinnerd. Alsof de scherpe randen wegvallen. Alsof de pijn niet meer benoemd hoefde te worden. Alsof de overledene ineens meer bescherming krijgt dan het kind ooit heeft gekregen.

Wat heel sterk op liefde lijkt, is niet altijd liefde. Soms is het een oude overlevingsvorm. Een kind dat afhankelijk was van een onveilige ouder ervaart niet alleen angst, maar daarnaast vaak een diepe loyaliteit. Na het overlijden kan die loyaliteit blijven bestaan in de vorm van idealisering, zachtheid of het niet meer kunnen of willen benoemen van wat er is gebeurd.

Ik ken dit fenomeen niet alleen uit mijn werk, maar ook privé. In mijn eigen familie zag ik hoe andere kinderen opgroeiden met een moeder met psychosegevoeligheid. Het was thuis vaak onveilig, onvoorspelbaar. Er gebeurden dingen die een kind niet kan plaatsen, maar wel opslaat. Er was schaamte, sprake van dreiging en veel verwarring. Soms was er agressie, omdat moeder liep te zwaaien met een mes. Later kreeg ze medicatie en werd het minder gevaarlijk, maar niet minder ontregelend. De realiteit bleef continu verschuiven. Er werden dingen beweerd die niet klopten. Ze dreigde met zelfmoord als haar kinderen niet snel genoeg reageerden op berichtjes.

Wat mij nu zo intrigeert, is niet alleen wat er tijdens haar leven gebeurde, maar vooral wat er na haar overlijden ontstond. Alsof er spontaan een andere versie van haar werd gemaakt. Ze werd afgeschilderd als 'een engel'. Alsof de werkelijkheid achteraf niet meer verdragen kon worden. Dat patroon zie ik ook bij cliënten terug. Niet alleen bij mensen die opgroeiden met een psychotische of ernstig ontregelde ouder, maar ook bij mensen die op andere manieren in hun jeugd beschadigd zijn. Zo denk ik aan een cliënt die langdurig seksueel werd mishandeld door een ouder en nu, na diens overlijden, opvallend liefdevol over hem spreekt. Zonder enige boosheid. Zonder woorden voor de ernst van wat er is gebeurd. Alsof de taal voor het trauma is opgelost in zachtheid en mildheid. Voor buitenstaanders is dat moeilijk te begrijpen. Soms

“Wat heel sterk op liefde lijkt, is niet altijd liefde. Soms is het een oude overlevingsvorm.”

roept het zelfs irritatie op. Hoe kun je zo spreken over iemand die je zoveel schade heeft toegebracht? Toch denk ik dat dat niet de juiste vraag is. De vraag is niet: waarom ziet iemand de waarheid niet? De vraag is: wat was er nodig om psychisch te overleven? Een kind kan zich niet permitteren om zijn ouder alleen als bedreiging te zien. Daarvoor is het te afhankelijk. Het heeft diezelfde ouder nodig voor eten, bescherming, troost, erkenning en bestaansrecht. Juist dat maakt deze relaties zo verwarrend. Degene voor wie je bang bent, is tegelijkertijd degene die je nodig hebt om te overleven.

Wat is nodig om te overleven?

In die werkelijkheid raken liefde en angst met elkaar verstrengeld. Een kind leert dan vaak niet wat waar is, maar wat nodig is om het vol te houden. Het leert de sfeer aan te voelen. Het leert zich volledig aan te passen. En vooral ook te zwijgen en soms zelfs de eigen waarneming te wantrouwen. Niet omdat het individu zwak is, maar omdat de volle waarheid te bedreigend is. Wat later zo op liefde lijkt, kan dus ooit begonnen zijn als overlevingsstrategie. Daar komt nog iets heel essentieels bij kijken, en dat is: schaamte. Kinderen schamen zich vaak diep voor wat er thuis gebeurt. Niet alleen omdat het pijnlijk is, maar ook omdat ze feilloos aanvoelen dat hun thuissituatie afwijkt van wat veilig of normaal zou moeten zijn. Die schaamte maakt ze stil. En stilte beschermt weliswaar vaak tijdelijk het kind, maar vooral het systeem. Veel kinderen blijven hun ouder innerlijk beschermen,

zelfs als die ouder hen heeft beschadigd. Niet omdat ze niet begrijpen wat er is gebeurd, maar omdat verbonden blijven soms belangrijker voelt dan eerlijk kijken. Of beter gezegd: omdat eerlijk kijken te spannend is.

Na het overlijden kan die loyaliteit blijven bestaan. Soms wordt die zelfs sterker. Alsof de dood een soort 'heiligheid' toevoegt. Alsof er nu helemaal niets slechts meer gezegd mag worden. Alsof kritiek hetzelfde is als verraad. Precies daar gebeurt iets opvallends. Niet zelden komt er geen opluchting. Geen werkelijke helderheid. Geen ruimte om eindelijk woorden te geven aan wat er was, maar juist het tegenovergestelde. Meer idealisering. Meer verzachting en meer verfraaiing. Alsof de werkelijkheid opnieuw wordt herschreven.

Ingewikkelde rouw

Ik denk dat daar nog een diepere laag onder zit. Mensen rouwen in zulke situaties niet alleen om wie er was, maar ook om wie er nooit werkelijk is geweest. Om wat ze nooit hebben ontvangen. Dat maakt deze rouw zo ingewikkeld. Want hoe rouw je oprecht om iemand van wie je hebt gehouden, terwijl diezelfde persoon je ook heel bang maakte, manipuleerde, vernederde, verwaarloosde of misbruikte? Hoe houd je beide werkelijkheden tegelijk vast zonder innerlijk te splijten? Voor veel mensen is idealiseren dan eenvoudiger dan die dubbelzinnigheid te verdragen. De pijn van het gemis is soms beter te verdragen dan de pijn van de werkelijkheid.

Oude patronen die blijven doorwerken

Dat is geen toneelspel. Geen gebrek aan inzicht. Geen onwil. Het is vaak een oud psychisch patroon dat ooit nodig was om te overleven. Alleen helpt dat patroon later niet meer. Dan gaat het juist in de weg staan. Want verwerking begint niet bij het mooier maken van wat was, maar bij het kunnen verdragen van de complexiteit. Daar hoort ook bij dat liefde niet altijd puur liefde is. Dat maakt die liefde niet nep. Maar wel ingewikkeld. Voor alle duidelijkheid: het feit dat iemand psychotisch is of ernstig ontregeld is, betekent natuurlijk niet dat die persoon per definitie onveilig is of anderen beschadigt. Die generalisatie zou onterecht zijn. Veel mensen met ernstige psychische klachten zijn juist kwetsbaar en lijden zelf enorm. Maar wanneer psychische ontregeling in een gezin wel leidt tot chronische angst, dreigementen,

emotionele manipulatie en onveiligheid, kan dat diepe sporen nalaten bij kinderen. Die sporen verdwijnen niet vanzelf na een overlijden. Misschien moeten we daarom ook alerter worden wat betreft de reflex om overledenen direct te idealiseren. Soms is dat geen teken van vrede, maar een voortzetting van oud zwijgen.

Afscheid en de waarheid

Soms begint heling pas op het moment dat iemand hardop mag zeggen: Ik hield van mijn ouder, maar ik ben ook beschadigd door diezelfde ouder. Dat is geen gebrek aan loyaliteit. Geen hardheid en ook geen verraad. Zonder waarheid blijft rouw vaak gevangen in zachtheid die eigenlijk bescherming is. Pas wanneer beide werkelijkheden naast elkaar mogen bestaan, kan er iets van echte verwerking ontstaan.

Misschien is dat wel de moeilijkste vorm van rouw: niet alleen afscheid nemen van een ouder, maar ook van de hoop dat het ooit nog goed kan komen. Herstel begint niet waar de herinnering mooier wordt, maar waar de werkelijkheid eindelijk bestaansrecht krijgt.

VERDIEPING

Welke soorten woonvormen zijn er?

Verschillende woonvormen voor personen met psychische problemen waardoor ze niet in staat zijn om alleen te wonen.

Er zijn verschillende woonvormen:

- **Beschermd wonen**
Hierbij wonen mensen met psychische klachten in een huis of appartement waar begeleiding en ondersteuning aanwezig is. Het is voor volwassenen met psychische problemen die niet volledig zelfstandig kunnen wonen. Deze mensen wonen op een beschermde plek met begeleiding, bij een beschermd wonen-instelling in de buurt. Je woont in een woning waar dag- en nachtbegeleiding beschikbaar is.
- **Begeleid wonen met zorg (semimuraal)**
Je woont (tijdelijk) op een woonlocatie waar overdag en 's avonds begeleiding beschikbaar is, maar 's nachts alleen wanneer het nodig is.
- **Zelfstandig wonen met begeleiding.**
Mensen wonen zelfstandig, maar krijgen begeleiding aan huis op afgesproken momenten.

Wat kun je verwachten als je begeleid gaat wonen?

Iedereen heeft het recht om deel te nemen aan de samenleving en voor zichzelf een betekenisvol leven op te bouwen. Langdurige verslaving, psychische en psychiatrische kwetsbaarheid mogen daarin geen belemmering zijn. Daarom is er hulp mogelijk om je op weg te helpen (weer) deel te nemen aan de samenleving en zelfstandig te wonen. Afhankelijk van de gemeentelijke indicatie en van je eigen hulpvraag krijg je op bepaalde momenten per week begeleiding.

Hoe kom je in aanmerking voor beschermd of begeleid wonen?

Begeleid en beschermd wonen is er voor volwassen mensen met verslavings- of psychiatrische problematiek die niet of niet meer zelfstandig kunnen wonen. Beschermd wonen is voor iedereen met langdurige en meerdere psychiatrische problemen die elkaar versterken. Een team van begeleiders werkt samen met jou aan herstel van het dagelijkse leven, zodat jij je kunt ontwikkelen of juist stabiel kan blijven. Je begeleiders onder-

steunen je bijvoorbeeld bij:

- Goed voor jezelf zorgen.
- Het schoonhouden van je eigen woning.
- Contacten onderhouden met je behandelaar en huisarts.
- Het vinden van een zinvolle daginvulling, zoals dagbesteding, vrijwilligerswerk of betaald werk.
- Contacten onderhouden met familie of vrienden en je plek vinden en samenleven in de wijk.

Andere woonvormen zijn:

- Gezinsvervangend tehuis: een kleinschalige woonvorm met een huiselijke sfeer en intensieve begeleiding.
- Woonzorgcentra: instellingen waar naast wonen ook zorg en behandeling wordt aangeboden, vaak voor mensen met complexe psychische problematiek.
- Zelfstandige huur- of koopwoning met ondersteuning: mensen wonen zelfstandig en ontvangen bijvoorbeeld begeleiding via de GGZ.
- Training huis of begeleid wonen: tijdelijke woonvorm gericht op het leren van vaardigheden om uiteindelijk zelfstandig te kunnen wonen.

Voor bepaalde groepen met een psychiatrische problemen, zijn er aparte woonvoorzieningen waar specifieke kennis is over de behoeften van die groep. Je kunt dan denken aan beschermde woonvoorzieningen voor een aantal specifieke doelgroepen:

- Jongeren bijvoorbeeld met autisme.
- Jongvolwassenen vanaf 16 jaar.
- Volwassenen met een intensieve begeleidingsvraag.
- Volwassenen met justitie-achtergrond.
- Mensen met een dubbele diagnose, verslaving en een psychiatrische probleem.
- Ouderen met een verzorgingsbehoefte.
- Dak- en thuislozen met een psychiatrische diagnose.
- Volwassenen met grote leefproblemen die niet kunnen samenwonen met anderen.

Voor beschermd wonen heb je een beschikking vanuit

de Jeugdwet of Wmo, een Wlz-indicatie of een justitiële maatregel nodig. Wmo: voor hulp en ondersteuning om deel te nemen aan de maatschappij is een Wmo indicatie noodzakelijk, dit gaat via de gemeente. Meer informatie over Wmo vind je op de website van de Rijksoverheid.

Wet langdurige zorg (Wlz) voor intensieve zorg of toezicht, bijvoorbeeld 24 uur per dag. Dan kan je (of familie) een indicatie voor langdurige zorg aanvragen bij het CIZ (Centrum Indicatiestelling Zorg). Deze instantie beoordeelt aanvragen voor voorzieningen uit de Wet langdurige zorg (Wlz) en geeft hier indicaties voor.

Begeleiding in het dagelijks leven voor volwassenen.

Soort begeleiding:

- Hulp bij praktische zaken: Woont u zelfstandig, en heeft u hulp nodig bij praktische zaken? Dan kunt u misschien begeleiding krijgen. Dit wordt ook wel individuele begeleiding genoemd, of begeleiding bij het wonen. De begeleider ondersteunt u bij praktische dingen, zoals post afhandelen, boodschappen doen, medicatie innemen, dag- en weekplanning maken. De begeleider neemt niets over, maar leert u allerlei praktische dingen zelf te doen.

Zoeken naar een passende plek

Gedicht

O God, Die droeg ons voorgeslacht,
in nacht en stormgebruis,
bewijs ook ons Uw trouw en macht,
wees eeuwig ons Tehuis.

Hoe veilig hebt Gij rond Uw troon
Uw heiligen bewaard;
de almacht die Gij spreidt ten toon
behoedt ons in gevaar.

Gij zijt, van voor Gij zee en aard',
hebt door Uw woord bereid,
altijd Dezelfde, Die Gij waart,
de God der eeuwigheid.

En duizend jaar gaan als de dag
van gist'ren voor U heen,
een schaduw, een gedachte vaag,
een nachtwoak, die verdween.

De tijd draagt alle mensen voort,
op zijn gestage stroom;
ze zijn als gras, door zon verdord,
vervluchtigd als een droom.

O God, Die droeg ons voorgeslacht,
in tegenspoed en kruis,
wees ons een Gids in storm en nacht
en eeuwig ons Tehuis!

Isaac Watts (1674-1748)

- Contacten en communicatie: mensen in de omgeving leren kennen, bijpraten, samen koffie drinken, begrijpen wat anderen zeggen en uzelf begrijpelijk maken, hulp om gedragsproblemen te verminderen in de omgang met andere mensen.
- Mantelzorgers ondersteunen: toezicht houden, mantelzorger(s) leren omgaan met de gevolgen van de aandoening of (gedrags)problemen van de persoon die zij verzorgen.
- Begeleiding bij persoonlijke verzorging: Bij behoefte aan geneeskundige zorg vanwege een medische aandoening: wijkverpleging (zorgverzekeraar)
- Bij behoefte aan ondersteuning van zelfredzaamheid: Wmo-begeleiding (gemeente). Dit kan bijvoorbeeld gewenst zijn bij iemand met een verstandelijke beperking die zichzelf wel kan wassen, maar dat niet uit zichzelf doet.

Fasehuizen

In een fasehuis leert de jongere stap voor stap (in fasen) zelfstandig te wonen. De eerste stap bestaat uit wonen en leven in een woongroep met jongeren. De tweede stap bestaat uit een training zelfstandig zijn. In een fasehuis heeft iedereen een eigen kamer. De jongeren gebruiken samen de keuken, wc en badkamer.

Er zijn twee soorten fasehuizen:

Een fasehuis met begeleiding door een team van pedagogisch medewerkers.

Een fasehuis met begeleiding door een begeleider die in of naast het fasehuis woont. De begeleider en de jongere maken samen een plan zodat de jongere uiteindelijk zelfstandig kan wonen.

Kamertrainingscentra

Kamertraining is een intensieve training in zelfstandigheid. De jongere leeft samen met andere jongeren in een huis van een organisatie voor jeugd- en opvoedhulp. De jongere gaat overdag naar school of naar het werk. De jongere woont zelfstandig met hulp van een begeleider. De jongere leert praktische en sociale vaardigheden. Bijvoorbeeld het huishouden doen, omgaan met geld, leuke en gezonde invulling van de vrije tijd.

Voorwaarden voor een plek bij kamertraining of in een fasehuis zijn:

De jongere is 15 jaar of ouder en kan niet meer thuis wonen door (gedrags)problemen. De jongere heeft

begeleiding nodig om in de toekomst zelfstandig te wonen. Kamertraining en wonen in een fasehuis zijn vormen van jeugdhulp. De gemeente is verantwoordelijk voor jeugdhulp. Vraag uw gemeente om meer informatie.

Jeugdzorg Nederland biedt een overzicht van jeugdzorgorganisaties. Verschillende organisaties bieden kamertraining aan. Houd er rekening mee dat er vaak (lange) wachtlijsten zijn voor jeugdhulp. Een cliëntondersteuner kan helpen om een plek te vinden.

Een andere vorm van wonen is een Kristalhuis van de Vluchtheuvel:

Een Kristalhuis is bedoeld voor jongeren die niet thuis kunnen wonen, maar ook (nog) niet zelfstandig kunnen wonen. In een Kristalhuis heeft elke jongere een eigen slaapkamer en bij voorkeur een eigen badkamer en kookgelegenheid. De jongere kan voor een luisterend oor en steunend contact bij de gastouder(s) van het huis terecht en er is begeleiding door professionals. Een jongere woont voor een periode van zes maanden tot maximaal twee jaar in een Kristalhuis. Samen met hulpverlening wordt gewerkt aan de doelen voor zelfstandigheid.

Een voorwaarde om in een Kristalhuis te wonen is dat de jongere een hulpverlener heeft die het proces naar zelfstandigheid begeleidt. Het verblijf wordt op de afgesproken tijd geëvalueerd met jongere, gastouder(s) en hulpverlener onder leiding van de coördinator. Het is de bedoeling dat de jongere na de periode in het Kristalhuis in staat is op zichzelf te wonen.

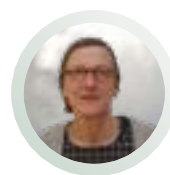
Aanmelding

De gastopvangcoördinator van De Vluchtheuvel kijkt samen met de jongere tijdens een intakegesprek of een plek in een Kristalhuis passend is.

Als dat zo is, wordt er gezocht naar een passende plek en wordt er een kennismakinggesprek georganiseerd.

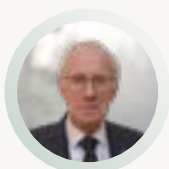
Aanmelden kan via de website:

stichtingdevluchtheuvel.nl

Anna Frens
Redactielid

Van de voorzitter

Als ik uit mijn raam kijk, zie ik de prachtige natuur van Uddel meer en meer ontluiken. Wat is de lente altijd weer een mooi seizoen. Tegelijk weet ik dat er mensen zijn die het nauwelijks kunnen verdragen, dat de zon zo uitbundig schijnt. Als het leven zo zwaar is, de teleurstellingen zo groot, het verdriet zo diep en de levensweg als in een donkere tunnel zonder licht verloopt, ach... dan zie je de zon niet zo mooi schijnen. Dan is het zwart, donker, leeg. We weten dat er onder onze lezers zijn, die het zo vergaat en juist hen willen we wijzen op Hem Die zo wonderlijk weet te troosten. Hij heelt gebrokenen (!) van harte en verbindt ze in hun smarten. Als dat toch niet waar was!

Dankbaar

Tegelijk leeft er dankbaarheid in ons hart. De meeste regioavonden zijn geweest en het waren allemaal goede bijeenkomsten. Er kwamen indringende thema's aan de orde en de onderlinge sfeer was goed en de vergaderingen werden ook goed bezocht. Vorige keer schreef ik nog iets over onze zorg over een afnemende belangstelling, maar dat was nu echt niet het geval.

Dank daarvoor dat onze trouwe leden weer naar de avonden kwamen. Als we ze optellen, zijn er honderden geweest! Dat geeft ons moed om door te gaan, ook als regiobesturen. Wat ook verblijdend was, dat er op verschillende avonden ambtsdragers aanwezig waren. Dat wordt door ons zeer gewaardeerd. Ze vinden het zelf ook fijn, hoorden we.

Verdriet

Naast dankbaarheid is er ook verdriet. Zeker, dat klinkt ernstig, maar we voelen echt verdriet, want drie bestuursleden van het Landelijk Bestuur gaan uit het bestuur, te weten Jan van Hell, Jenny Mulder – Neuteboom en Mariëlle Bouwman – Brand. Kortere of (zeer) lange tijd hebben ze ons bestuur gediend met alle krachten, energie en tijd. Wat is het goed om met een vaste groep te werken, maar nu stopt die stabiliteit. Ieder heeft zijn of haar eigen reden om te stoppen en van alle drie kunnen we niet anders dan het respecteren en accepteren. Heel, heel hartelijk dank voor alles (!) wat jullie voor de Vereniging hebben willen doen. Dat is te veel om op te noemen. Maar weet dat

Drie tefoontjes en alle drie zeiden ze meteen 'ja'.

het zeer gewaardeerd is. De Heere zegene jullie verder op de ons onbekende levensweg. Mariëlle blijft wel betrokken, maar dan in de Regio Gelderse Vallei. Daar is ze inmiddels tot het bestuur toegetreden. Heel mooi dat ze daar haar kennis wil delen.

Jullie begrijpen dat we als Bestuur echt met de handen in het haar zaten. Hoe vervullen we maar liefst drie vacatures. Toch mogen we hier opmerken hoe bijzonder de Heere ons drie mensen gaf (!) om de vacatures te vervullen. De nieuwe penningmeester is Hans Oudshoorn uit Veenendaal; Albert van Zijverden, die ook in het bestuur zit van de Fryske Wâlden (Friese Wouden) komt tevens in het Landelijk Bestuur. Hetzelfde geldt voor Anne van Rijn die nu in het regiobestuur van de Duin – en Bollenstreek zit. Drie telefoontjes en alle drie zeiden ze meteen 'ja'. Dat is nog nooit gebeurd. Wie wijs is merk 'deez' dingen en geeft verstandig acht op 's Heeren handelingen! Op ons nulpunt is het soms Gods beginpunt en dat was ook hier het geval. We heten Hans, Anne en Albert van harte welkom in het Landelijk Bestuur en wensen hen Gods zegen toe in dit zo belangrijke werk. Samen beseffen we dat we in een Vereniging werken waar zoveel verdriet, pijn, leed etc. is! Wat een wonder dat we iets mogen betekenen voor onze leden 'in nood'.

Wisselingen

In de regiobesturen zijn ook voortdurend gaande en komende mensen, maar dat vermelden we niet in ons Verenigingsblad. Dat zou te veel worden. Wanneer we op de site kijken, zo af en toe, zien we de gezichten verdwijnen en ... verschijnen.

Landelijke Dag

Met nadruk wijs ik jullie allemaal (leden, regiobestuurleden, redactie, Luisterend Oor) op de Landelijke Dag. Die is dit jaar op zaterdag 21 november D.V. Gelukkig valt het dit jaar niet samen met de 'Mars voor het leven', dus we hopen dat diegenen onder ons die graag met die dag meeleeften, nu ook metterdaad naar ons komen. Zullen we de datum allemaal vastzetten? Ds. P.C. Vlot uit Krabbendijke zal voor ons een pastorale inleiding houden. De precieze titel is nog niet bekend, maar die geven we zo snel mogelijk door. Hou de website in de gaten voor nadere berichten.

Ten slotte

Niets is hier blijvend, dat hebben we kunnen lezen hierboven. Mensen komen, mensen gaan. Dat stemt soms treurig, want we houden het zo graag 'bij het oude'. Maar wat troost is, dat Hij eeuwig is en blijft en zijn zal tot op de jongste Dag. Die wetenschap troost als we wankelen: Hij leeft!

Hartelijke meelevende groet,

Wim Visser
Voorzitter

Kijk voor alle
actuele informatie
op **eenhandreiking.nl**

**“Wentel uw weg op
de Heere en vertrouw
op Hem; Hij zal
het maken”**

Psalm 37:6